

Oppgave 1

- a) Formålet med teksten “Min sommer med Kristin Lavransdatter” er å oppfordre leseren å lese trilogien av Sigrid Undset. Stine Friis Hals, forfatteren av teksten “Min sommer med Kristin Lavransdatter” ønsker og anbefaler leseren å lese “Kristin Lavransdatter” fordi hun mener at “Hun fortjener flere som heier på henne.” (Hals, u.å).
- b) Trilogien om Kristin Lavransdatter er fortsatt aktuell fordi den tar opp temaer som er relevante i dag. Et eksempel på dette, ifølge Stine Friis Hals, er at Kristin har store meninger, som samfunnet ikke mener er riktige å ha for unge piker. Dette er noe mange unge kvinner kan gjenkjenne seg i, selv den dag i dag. I tillegg til dette begeistrer Undsets bøker om Kristin Lavransdatter fortsatt fordi handlingen “Om hvordan hun gikk imot familien og samfunnets regler for å få mannen hun var stormende forelsket i” fortsatt er dagsaktuelt (Lilleslått, 2023).
- c) Sitatet “Jeg møtte Kristin Lavransdatter en sommerdag i 2019” fra teksten “Min sommer med Kristin Lavransdatter” betyr at forfatteren Stine Friis Hals først kom i møte med boken Kristin Lavransdatter en sommerdag i 2019, der hun leser om karakteren Kristin Lavransdatter (Hals, u.å). For å beskrive møte med Kristin bruker forfatteren virkemidler som metafor, da hun beskriver Kristin som en “frisk vind” (Hals, u.å). Hals bruker og kontraster da hun sammenligner hvordan Kristin ville vært i dag, med hennes liv i middelalderen. Hun bruker personifikasjon for å skildre hvordan Erlend “setter hele følelsesregisteret i arbeid” hos Kristin (Hals, u.å).

Kilder: Hals, S.F. (u.å): “Min sommer med Kristin Lavransdatter”, Aschehoug (Lastet ned 16.05.26)

Lilleslått, M. (2023): – Det gjør livet ditt bedre å lese Kristin Lavransdatter. Forskning.no.
<https://www.forskning.no/boker-litteratur-partner/det-gjor-livet-ditt-bedre-a lese-kristin-lavransdatter/2215392>

Oppgave 2A

Språklig variasjon- en faktor for identitet og fellesskap

Språklig variasjon former både ens identitet, samtidig som det styrker fellesskap mellom mennesker. Likevel kan språklig variasjon være en utfordring. I mange år har geografiske hindringer som fjell og daler hindret mennesker i å kommunisere like enkelt som vi gjør i dag. I dag preges språklig variasjon av migrasjon, sosiolekter og sosiale medier.

Språket du snakker sier mye om hvordan du er og hvor du kommer fra, men kan det avgjøre hvem du er? Språk er en stor del av manges identitet og er ofte en stor faktor i å forme hver enkelts identitet, men til en viss grad. Dersom du er fra Bergen og reiser til Oslo er det lett for dem å forstå hvor du er fra, men vet de egentlig hvem du er? Identitet handler mye om valgene du tar og et av dem er hvordan du snakker. Velger du å snakke kebabnorsk eller penere riksmål, kan det ha mye å si for hvem du ønsker å være. Sosiolekter er en stor faktor på ens personlighet og identitet. Likevel kan den endre seg. Alder, yrke, bosted og miljø påvirker hvilken sosiolekt du har. Ifølge SNL uttrykker sosiolekter “sosiale forskjellar, og dei held oppe sosiale og kulturelle fellesskapar.” (Opsahl, 2025). Selv om sosiolekter fører til sosiale forskjeller kan det også være med på å styrke fellesskapet mellom mennesker. Om du har samme sosiolekt som noen er det ofte lett å finne felles interesser og dette styrker fellesskapet. Det er ikke kun sosiolekter som styrker fellesskapet. I den nye generasjonen, er “67” noe som knytter barn over hele verden sammen, slik at de forstår hverandre. Denne “memen” har godt viralt på sosiale medier, og er et godt eksempel på hvordan alder og miljø skaper et fellesskap. Selv om disse barna snakker forskjellige språk og har en språklig variasjon, forstår de hverandre på en måte mange voksne ikke gjør.

Bergensere er kjent for skarre-r, og Brann-supporterne synger på sin dialekt. Å kunne være med å synge sammen skaper et fellesskap, og dette er enda et eksempel på at den særegne språk variasjonen bidrar til et fellesskap. Sørgelig nok blir dialektene “vasket ut” i landet, når folk fra storbyene migrerer til bygdene og omvendt. Flytting på tvers av fylkesgrenser gir og den samme effekten. Finnmark er et godt eksempel på dette. Ifølge SNL er “Den språklege variasjonen stor i Finnmark, og denne variasjonen heng mykje saman med tidlegare indre flytting i fylket. Det har også vore stor tilflytting til Finnmark frå Troms og Nordland.” (Skjekkeland, 2026). I deler av Finnmark møter det norske språket samisk og kvensk. Denne språkvariasjonen har tidligere skapt store konflikter. “Fra 1850-tallet til 1960-tallet hadde Norge en målretta fornorskingspolitikk retta mot urfolket samene og den nasjonale

minoriteten kvenene/norskefinnene. Norske myndigheter forfulgte og motarbeidet også kulturen til andre nasjonale minoriteter.” (Berg-Nordlie, 2025). Fornorskningspolitikken resulterte i vanskeligheten av å bygge et sterkt fellesskap mellom nordmenn og samer.

Så hvordan kan språklig variasjon styrke fellesskapet? Et fellesskap består av mange forskjellige mennesker. Likevel opplever folk å bli terget eller mobbet for å snakke en annen dialekt. Derfor bør vi lære mer om forskjellige dialekter, slik at språklige variasjoner ikke blir fremmed. Men hva må til for at språklig variasjon skal være med å styrke et fellesskap? For å styrke et fellesskap, blir vi nødt til å akseptere ulikhetene. Når man forstår at andre ikke er lik seg selv, kan det være lettere å forstå at man ikke må være lik alle andre. Det kan for eksempel være lurt å holde på sin egen dialekt for å forstå sin egen identitet.

For å konkludere er språklig variasjon en faktor på å forme ens identitet, og styrke fellesskapet mellom ulike mennesker og de lik seg selv. Språklig variasjon er en stor faktor i manges liv uten at man ofte helt forstår det. Variasjonene er ofte positive eller negative, som den virale “67” memen og fornorskningspolitikken. Så hva kan hver enkelt gjøre for at den språklige variasjonen skal ha et positivt resultat?

Kilder:

Berg-Nordlie, M. (2025): “fornorsking” <https://snl.no/fornorsking> (Lastet ned 21.05.26)

Opsahl, T. (2025): “sosiolekt” <https://snl.no/sosiolekt> (Lastet ned 21.05.26)

Skjekkeland, M. (2026): “dialekter og språk i Finnmark”

https://snl.no/dialekter_og_spr%C3%A5k_i_Finnmark (Lastet ned 21.05.26)

Oppgave 3

“Poesiens påvirkning” av Pernille Mo, og “Emelie” av Emelie Hollow handler begge i overflaten om tid. “Poesiens påvirkning” handler mer spesefikt om hvordan poesien påvirker oss, og om hvordan den alltid er rundt oss. “Emelie” handler om fremtiden, identitet og overgangen fra barn til voksen.

Begge tekstene tar opp temaet tid. I Mos tekst drøftes temaet tid som noe dyrebart for ungdom. Mo mener at “Noen unge sliter med å sitte gjennom en hel spillefilm på halvannen time, da de er vant til å se korte Reels på Instagram eller TikTok” (Mo, 2025). Derfor er poesi som har et sterkt budskap, og få, korte strofer en enkel måte å treffe ungdommen. Et godt eksempel som viser dette er Alexander Follo's dikt:

Men alt gikk så fort

Husker du

På to verselinjer skriver poeten mye. Man kan tolke det som man vil og det får en til å reflektere. Slik påvirker poesi hverdagen til mennesker. Follo's dikt blir lest på “feeden” og man sveiper forbi, men likevel får det flere til å undre. Poesi påvirker oss i hverdagen på andre måter og, som i sangtekster vi går og nynner på dagen lang. Bak sangtekstene er det ofte et budskap. I sangteksten “Emelie” kan man tolke flere av strofene som om at hun har dårlig tid. Et eksempel på dette er i strofe en, verselinje tre “Kan ikke skjønne hvor all den tiden ble av, jeg” (Hollow, 2024). Men i refrengene går gjentakelsen “Men kjære Emelie, Emelie du hakke dårlig tid”, dette får lytteren til å lure på hvilke kompleks hun har av tiden. Jeg vil antyde at hun syntes at tiden har gått fort, men likevel har hun ikke dårlig tid.

Begge tekstene får leseren til å tenke over hvordan vi bruker tiden vår på poesi. Og tiden blir et symbol på noe dyrebart. Når man tenker over det bruker man mye mer tid på poesi enn det man selv vil tro. Ofte er poesi rett foran øynene, man må bare åpne dem og se. Poesi påvirker hverdagen vår mer enn man selv ønsker. Musikken vi lytter på er poesi, ordene former betydninger vi ikke forstår, men likevel bruker vi dem hver dag. Vi siterer setningene i favorittlåten, og finner en rød tråd mellom metaforene og våre egne følelser. Vi forstår mer, og ser på livet med et annet syn. Det kan endre hverdagen. Poesi endrer hverdagen.

Kilder:

Hollow, E. A, Guttormsen, C, Engdahl, A.V.E, Vorkinn, S. og Schmuldt, S.E (2024). Emelie [Sang]. (Lastet ned 21.05.26) fra <https://www.azlyrics.com/lyrics/emeliehollow/emelie.html>

Mo, Pernille (2025). Poesiens påvirkning. (Lastet ned 21.05.26) fra <https://www.pernillemo.com/writing/poesiens-pvirkning>